

Миналото е като ламба, поставена при входа на бждащето да, разпръсва частъ отъ марка, който го окръжава.

ВРАТЦА ВЧЕРА

Ламене

Първоаприлско изтупване на архивите

Брой 12
1 април 2011 г.

Най-после лифт врачански. Слава богу!
Една мечта е факт край Згориград.
Традицията витошка най-много
е нужна днес на всички в моя град.

С поляни китни чака ни Балкана,
с упойващ дъх на билки, на гора,
с пътека до герой с юнашка рана,
сред дебри с хижа, с чудна пещера.

Но някои подпитват за въжето.
От Роман! Българско! И не е внос!
За нас тогава срещата с небето,
прощавайте, е вече под въпрос.

Страхливци, стойте си във своя замък,
щом с орнаменти ниския таван
е вашето небе и Боров камък,
Околчица, хайдушкия Балкан!

О, за неповторими горе гледки,
за висота и свежест да вървим.
Над дребни страсти, грижи, робски сметки
със лифта да се извисим.

Цветан Илиев, 1987 г.

От Дунава до Балкана

Печално е другари за нашия град, че ние нямаме навик да ходим, да излетуваме, като например софияни и руселии. Та възможностите на нашия град са много по-добри - Русе има само един Дунав!

Нашта цел не е да дойдат групи било те наши или чужденци да преспат в хотела, а да им покажем нашите хубави местности. Твърде дълъг път извървахме ние за да стигнем и до тази първа сесия за туризма на врачанския окръжен съвет. Когато трябваше да електрифицираме пещерята „Леденика“ колко много трудности срещнахме, за да убедим другарите. Трябваше да идват от Министерския съвет с примери, че ефективността от чужденците във валутни лева е колкото целия ни износ от домати, за да убедим нашите ръководства в това.

А за да може пещерята да изиграе своето значение трябва да се свърже с лифт. Това няма да стане с магическа пръчка, но трябва да стане, защото ще привлече много чуждестранни туристи! **Враца, Общинска сесия за туризма, 1959 г.**

противъ пушенето е

„Вечната цигара“ парче 25 лв. при КР. ИВ. ЧАРДАКЛИЙСКИ.

до Мжж. Гимназия — Враца.

ДИВАН-ЧАПРАЗ

Селото било турско чифликчийско. Населението работело ден и нощ безплатно, а за селяните не останало нищо и те взели да бягат в чужбина. Тогава султанът издава заповед, според която беювете са господари, трябва само да седят на своите дивани и да очакват да ги храни поробения народ и че нямат нужда от земя и веднага да я отстъпят на българите.

с. Чичил, 1926 г.

БРАТЯ ПО СЪДБА

През време на турското робство най-големия чорбаджия-изедник е бил Пешо Гергов. Той владее много земя. Бедните българи и турци му работели, но той много тормозел населението заради което хората му хвърляли проклетие - хвърляли камъни на грамада.

с. Нивянин, 1929 г.

МОЯ СТРАНА, МОЕ ... ОРЯХОВО

Богат турчин бил Асан ага. Той не правил разлика между турци и българи. Обичал българите, понеже били подтиснати. Построил на свои разноски водопровода Ленница. Асан ага при Освобождението ни заминал с турските войски. След две години скитане из Мала Азия се завърнал в града съвсем беден. Казал, че от България няма по-хубава страна и по-добри хора от тези в Рахово. Общината му дала пенсия и гражданите я допълвали с разни услуги. Погребали го с големи почести. Според желанието му искали от гроба да гледа своя роден град и добрите хора в него.

Оряхово, 1980 г.

ДЕФИЦИТНА СТОКА

Турските спахии със семействата си живели в Берковица. По едно време дохождат тук и намират обширни незаети земи и турят ръка на тях и образуват свои чифлици. За обработването им требвали работни ръце и почват да крадът българи-работници на други спахии от чифлиците в Пудрия, Бяла и Власатица. С течение на времето спахиите почнали да възнаграждават трудолюбивите българи, като им давали некое парче земя, а последните вече се стремят да ги уголемят.

с. Гушанци, 1927 г.

Шлагерът на сезона!
Рекорден тонфилм!

Една нощ в Стамбул

съ Ярнила Новотна
опера левница
и Густавъ Фрьолихъ
Вечерно 9¼ часа.
неделя днев. 4¼ часа.

СТРОИТЕЛИ НА СЪВРЕМЕННА БЪЛГАРИЯ

Много се коментира и случая с врачанските лозя- едно от най-хубавите неща, които врачани са съумели да направят. Но ГНС все още се въздържа да хвърля големи средства в лозята, защото гражданите все още газят много кал в града. И все пак не е срамота да се газят по лозята кал, срамота е в града да се газят кал.
 Враца, общинска сесия по строителството, 1969 г.

Строежи - Кроежи

Когато се строи една сграда, това не е дреха, която можеш днес да съблечеш, а утре да оставиш в гардероба и прекрояваш както ти е необходимо. Това важи и за градоустройството. Ние започнахме да реализираме един застроителен план, в който липсваше творческо дръзновение. На първо място в него не са намерили своето място обществено-политическия, културния и търговски центрове, които са опорните точки на един градски организъм. Нямаше място за редица обществени сгради. Ние трябваше да търсим място за Дом на профсъюзите, Дом на техниката, Младежки дом, Кино, ОНС, универсална спортна сграда, Окръжна библиотека, Държавен архив и др.

НАСИЛА ХУБОСТ

Настъпва Освобождението, всичко е на крак, всичко се движи, само училището спи. То се събужда след дохождането на учителя от Копривщица дедо Цветко, който успел да убеди фуренци да си построят около 1880 г. гордостта на селото - училищното помещение. Но около 1900 г. то става негодно и от натиска на тогавашния учител Кънчо Цеков от Влашко село и местния жител Петко Стаменов, населението се принуждава да си построи ново училище.
 с. Фурен, 1929 г.

Обява

Продавамъ, безъ посредникъ, собствената си МА-СИВНА ДВУЕТАЖНА КЪЩА СЪ ВСИЧКИ ПРИСТРОЙКИ и обширенъ дворъ, находяща се на улица „Антимъ I“ № 6, въ най-хубавата частъ на гр. Враца, срѣщу Градската градина.

1—3 Г. Костовъ — Враца

ЗА ПРЕРАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ТЕРИТОРИИТЕ МЕЖДУ ХИЩНИЦИТЕ!

Понеже човекът - къде по необходимост, къде от спортна гледна точка унищожава полезния дивеч, то естествено трябва да се намали броят на другите хищници. За спортни и ловни цели от голяма важност са фазаните, яребиците и пъдпъдците. Но от всички хищници техни най-големи врагове са гаргите и свраките. Вярно, че те унищожават и много вредни насекоми. Но поради намаляване броя на полезния дивеч, трябва да се унищожава по възможност и по-вече хищници - гарванови птици!

Враца, 1926 г.

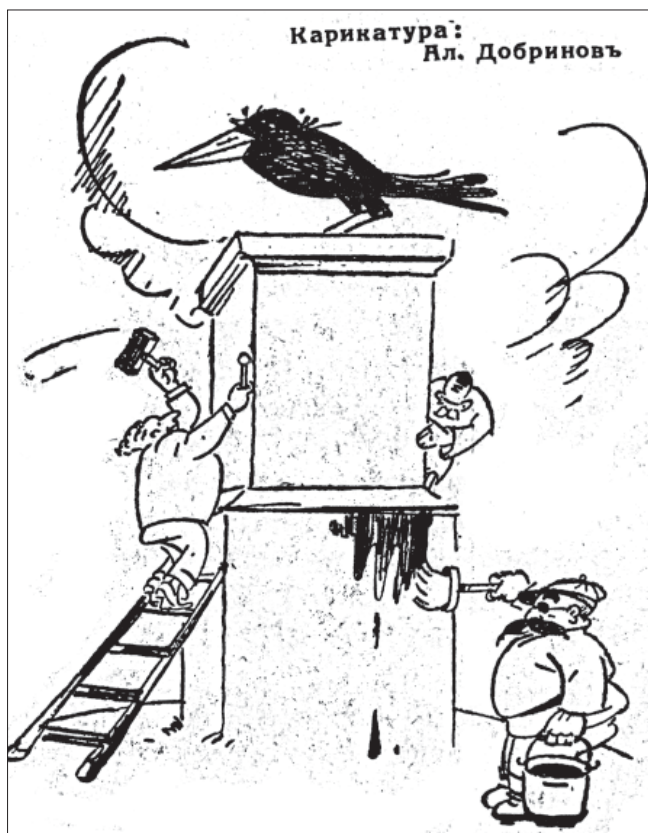

ЧЕЛЕН ОПИТ

Иван Багрянов - министър на горите и лова въведе за тази цел почина за организиране на Седмица за борбата против пернатите хищници.

Трябва да се намали драстично количеството на вредните птици и се сведе до броя, допустим в една културна страна.

ВЪЖАРСКИ СКЛАДЪ
ИВ. ЖИВОДЕРОВЪ и С-ие
 СОФИЯ — ул. „Клементина“ 14
 Складъ на вѣжа, конопъ, тютюнови
 върви и всѣкакви вѣжарски издѣлия.
 Телефонъ № 43 — централа „Халитъ“.

Карикатура:
Ал. Добриновъ

Паметник на „Незнайната гарга“, който ще бъде издигнат наскоро в София на мястото, дето сега е „Градската градина“. Паметникът се строи усилено от гарголюбиви граждани.

ЗАВИСТ!

Безспорните ни успехи в унищожаване на гаргите предизвикаха и заслужена завист. На 15 април 1936 г. в „Утро“ излезе със заядлива дописка за Враца. Злите езици са написали, че най-голямото геройство на врачани е да се хвалят, че във Враца гарга не каца, а това било защото във Враца гаргите чувствали силна конкуренция. Това злоезичие не ни смущава, защото ние се водим от нашия ловен девиз - да унищожим пернатите хищници до крак. Гарголюбителите изписаха хартията да защитават гаргите - то и акъла им явно е колкото и техния. Остава и паметник да им дигнат в защита.

БРАТЯ Н. КОЛИЦЪРКОВИ
 КОЛОНИАЛЕНЪ МАГАЗИНЪ
 наедро и дребно
 „СОФИЯ“
 ул. „кн. Клементина“ №15
 Телефонъ №71

Настават лоши часове следъ като ловците
разбраха че и ние сме вкусни!

Задушенъ гарванъ

Одраниятъ, изкорменъ и измитъ гарванъ се осолява въ корема и по гърдитѣ, съ ивици отъ пушена (не варена) сланина се прошкикува. Въ отредената за душене тенджера се слага малко масло или масъ и на дребно нарѣзанъ лукъ, целина, единъ магданосовъ коренъ, целина на колелца, нарѣзана на дребни кубчета пушена сланина, прибавятъ се нѣколко зърна черъ пиперъ, бахаръ, единъ карамфилъ, и единъ дафиновъ листъ. Зеленчукътъ се пражидо като потъмнѣе, при непрестанно бъркане. Върху него се поставя шпикованиятъ гарванъ, подлива съ врѣла вода и захлюпената тенджера се слага въ фурна да се души. Отъ време на време се обръща печеното и полива съ соса. Когато птицата омекне, изважда се, разполовява се и всѣка полввина се дѣли още на 2 кѣса; нареждатъ се на паница. Останалиятъ въ тенджерата зеленчукъ се подлива се съ вода, запражва съ брашно, и като се накапе съ лимоновъ сокъ, оставя се още малко да поври, прецежда се върху нареденитѣ порции месо и поднася на трапезата.

Забележка: По сжция начинъ се готвятъ одранитѣ гѣла на чавкитѣ.

Сготвяне месото на млади гарвани и чавки

Убититѣ млади гарвани и чавки, които сж излетѣли отъ гнѣздата си и почватъ да се учатъ да хвърчатъ могатъ да се сготвятъ подобно на млади диви и питомни гълъби, както и като пилета, като се одератъ кожата имъ по гореописания начинъ.

ОТ ВРАТАТА - ЗА КРАКАТА!

Във Врачанско да се приеме повсеместна борба за унищожаването на гарвановите птици - гарги, чавки, свраки и гарвани. Всеки член от мъжки пол на семейство на възраст от 12-45 години да представи в съответната община краката от 2 гарги или свраки или пък 10 техни яйца.

Глобите за неизпълнение ще бъдат според чл. 186 от Закона за подобрене на земеделското производство - до 2000 лева. **Враца, 1926 г.**

УДАРНИЦИ!

Днес, 1 март 1935 г. Врачанското ловно дружество „Сокол“ с гордост съобщава за постигнатите резултати от положените грижи и амбиции за унищожение на хищниците. След констатираното голямо старание от страна на ловците се събраха: 85 чифта крака от соколи и ястреби, 3007 - от свраки, 873 - от гарги, 207 - от сойки, всичко 4172 чифта крака. Онищожени яйца 453.

С това Врачанското дружество трайно се утвърждава на водещото място в страната.

МАРТЕНСКИ

Лов на гарги - да! На фазани - не! Тук-таме на ухо се разказва колко е вкусно месото на фазаните. Значи - мина се вече към опитване на това месо! А това е едно престъпление! **Враца, 1936 г.**

Чиста раса! Министерство на земеделието е наредило да се развъждат расови пилета в общинските люпилни. Те ще се раздават само на стопани, които ще унищожат всичките си местни породи кокошки, за да се запази чистата раса!

Рано пиле - рано пее! Знаино е, че рано излюпеното пиле се развива нормално, прониса на есен и снася яйца през целата зима, когато яйцата са най-скъпи. А късно излюпените остават дребни и недоразвити и пронасят чак на другата година. Затова в интерес на националното стопанство е, да се препоръча у нас ранното излюпване на пилета - през месеците МАРТ И АПРИЛ. **Враца, 1937 г.**

ДИШАЙ !!!

От една година Бяла Слатина минава за образцов град, обаче селщината не се искорени и нема и да се искорени, ако не се вземат мерки спрямо ония, които искат да замърсяват града. Не ще бъде зле, ако главните фактори в града - кмета, околийския управител и околийския лекар, ако ратуват за здравословното състояние на гражданите и разхубавяването на града, да забраните веднъж завинаги под страх на най-строго наказание **ДА НЕ СЕ ПАЛЯТ НИКАКВИ БОКЛУЦИ В ГРАДА.** Стига вече с тия отвъртителни миризми от боклуци и пушеци, искаме чист въздух.

Б. Слатина, 1937 г.

ФЛАЙ-ТОКСЪ

Искате ли да се отървете веднажъ за винаги отъ **ВСИЧКИ ВРЕДНИ НАСЕКОМИ**, снабдете се съ **ФЛАЙ-ТОКСЪ**. Нужно за всѣка къща, **ФЛАЙ-ТОКСЪ** унищожавя напълно **МУХИ, КОМАРИ, ОСИ, ДЪРВЕНИЦИ, БЪЛХИ, ВЪШКИ, КОКОШИНЦИ, МОЛЦИ, ХЛЪБАРКИ, МРАВКИ** и др.

Внимавайте да не Ви излъжатъ съ некая имитация, която само ще умирише спалната Ви съ лоши и неприятни миризми. Продава се въ Враца при: **Хр. Търницовъ, Ив. Лютобродски, Цв. Цоловъ и Н. Феслийски.**

2-2

Фабрика „СЛАДНИЦА“
гр. Б. - Слагина
за шоколадови и захарни
издѣлѣния
е единствената въ Врачански
окръгъ.

Тя дава най-скъпите премии
на консуматорите си.
Искайте безплатно таблото!

ПРОДАВАМЪ
два съвършено нови габрюлетти.
СПОРАЗУМЕНИЕ ВСЪКИ ПЕТЪКЪ
ДИМИТЪРЪ МИЛЧЕВЪ
ул. Ив. Вазовъ № 14, до Църквата 12 Апостоли.

БОГ ДАВА, АЛА В КОШАРА НЕ ВКАРВА

С колко блага Бог е надарил богато нашия град. Нека използваме всичко. Въздуха му планински е редкост. Водата - кристална, бистра, балканска. Но я погледнете благоустройството му? Вижте жилищата на гражданите. Колко от тех отговарят на най-елементарните изисквания за хигиена? Какви са улиците - когато е сухо - прах до задъхване. Когато вали - кал до шия.

Нужно е да се възпита нашето население да обикне чистотата - този фактор за здравословното състояние на хората, да се сроди с нея. И само тогава ще имаме чисти градове и села, чисти жилища!

Враца, 1936 г.

ВРАЧАНСКИ ГРАДСКИ ОБЩИНСКИ НАРОДЕН СЪВЕТ

СЪОБЩЕНИЕ

Съобщава се на гражданите, че седмицата от 14 — 25 април т. г. се определя за **СЕДМИЦА НА ЧИСТОТАТА.**

През тези дни трябва да се извърши основно почистване на всички обществени учреждения и заведения — фурни, ресторанти, хотели, бръснарници, работилници, обществени и работнически столове, частни жилища, обори, дворове и др., като се варосат жилищата, измият подовите и мобилите и изперат дрехите, престилките и др.

Събирането и извозването на сметта ще се извърши по райони на О. Ф. секции по следния ред.

на 14 и 15 т. м. събота и неделя, от обществените учреждения и заведения, улици, площади и пазарница,
на 16 т. м. понеделник, от района на първа секция,
на 17 т. м. вторник, от района на втора секция,
на 18 т. м. среда, от района на трета секция,
на 19 т. м. четвъртък, от района на четвърта секция,
на 20 т. м. петък, от района на пета секция,
на 21 т. м. събота, от района на шеста и седма секция.

Службата по чистота при градския народен съвет ще продължи и за напред бригадно почистване на града, като веднаж в седмицата, в определен ден, така както е посочено по-горе, всички коли на службата се изпращат, в отделената секция и по този начин ще се осигури редовно изхвърляне на сметта от всички части на града.

В неделни дни няма да се извършва извозване на смет и затова да не се изнасят съдове с таква на улицата.

За почистването на обществените учреждения и заведения, което ще се извърши на 14 и 15, събота и неделя да се определи трудов ден за служителите, които да извършат основно почистване на работните стаи и помещения, коридори, изби и тавани.

Обръща се особено внимание на гражданите, че ще се събира и извозва само къщна и дворна смет.

Строго се забранява натрупването на улицата на друга смет, освен тази, която е била на улицата, а особено на пръст и камъни от почистване на градини и изравняване на дворове и др.

Смет и отпадъци, които могат да горят, да се изгарят, за да остане за изхвърляне само малко количество пепел, вместо купичка от хрести, стъбла от цветя и др. растения, хартии и др. които заемат място и изгълват колите.

Къщната и дворна смет да се събере в съдове — сандъци, кофи и други и се държи в двора, до идването на колите за смет.

Улиците не са място за изхвърляне на смет и чистото им поддържане не е задължение само на службата по чистотата, а и на гражданите и те трябва да престанат да ги замърсяват и изхвърлят отпадъци и смет на тях.

Нашето обществено-политическо и стопанско развитие се характеризира с широко участие и дейно подпомагане на населението, при провеждане на всички обществени, стопански и здравно-хигиенни мероприятия и затова днес на всички граждани е да следят за спазване на хигиенните изисквания и чистотата на всякъде — в учреждения, обществени заведения, частни домакинства, улици, площади и др.

Всички О. Ф. организации са избрали обществени санитарни отговорници, които имат задължението и правото да изискват и следят за изпълнението на хигиенните изисквания, в поверените им райони и за пълно и добро провеждане на съвещанията по чистотата, като при констатиране на нарушения, ще съобщават имената, на провинилите се граждани за да бъдат наказани.

Чистотата е мерило за културата на гражданите и затова нека да я спазваме винаги и навсякъде.

гр. Враца, април 1951 год.

Спешно извънредно! Издава се поради даването под съд на градския глашатай за обida на гражданина Никола Карайончев.

Балканска Агенция
ул. „Московска“
№ 15
срѣщу Софийската
банка и двореца
**приема голѣ-
ми и малки
обявления**
за вѣстията
**Дневникъ и
Утро**
както и абона-
менти 86

Казват, че в Англия при парламентарни избори кандидатите за депутати се пробирали по компетентност. Искат някои и в нас да се пробират така. Но това ни най-малко няма да измени нито структурата, нито манталитета на нашата камара, по простата причина, че в нас всички са компетентни по всичко.

В. Бобошевски, 1931 г.

Общинския съвет дава една стая в общината на Б. Тошов - специалист-учител безплатно за отваряне тримесечен курс на по исправяне на говора - заекване и пелтечене.

Враца, 1915 г.

ПОХВАЛИ

Похвала заслужава известния полицай от обществената безопасност Неко Вацов, който хитро и смело организира залавянето на известния разбойник Дойно Белев, що върлуваше из Врачанско. Поздравяваме Неко Вацов за този му успех.

Враца, 1925 г.

Благодарение на издържливата и изпитана Белослатенска конна стража. Въпреки лошото време - сняг, студ и мъгла - конните стражи са открили конекрадската банда от 7 души, задигнали 13 коня от Марашки Тръстеник. След формен бой стражата заловила банда-та край Кнежа. Двама са убити.

Б. Слатина, 1929 г.

НАРЕДБИ

Напоследък са постъпили няколко оплаквания от страна на гражданете против някои от служащите при повереното мен управление, за грубо и невежливо отношение към тях. Понеже подобно поведение е в вреда на службата и може да има съвсем нежелателни последствия било лично за служащите, било за делото на управлението ми, то, задължавам всички агенти и другите служащи при изпълнение на своите обязанности винаги да се отнасят вежливо с гражданете и с особена готовност да им услужват и дават всички нужни обяснения. Не съобразившите ся съ настоящия ми приказ ще бъдат пръв път глобявани, и при повторение ще бъдат отчислени от служба.

Оряхово, 1899 г.

Забранявам всекакви зборища на хора по улиците във вид на седенки и тлаки, с които се нарушава нравствеността, нощната тишина и спокойствието. Лицата, които се заловят, че скитат по улици без работа, ще бъдат глобявани.

с. Баница, 1923 г.

Поради обстоятелството, че повечето от пътуящите автомобили и файтони и кола по държавните, общински и междуселски шосе-

та, както и по градските и селски улици се движат безразборно ту в едната, ту в другата страна на пътя, като взаимно си пречат, създават се катастрофи и неминуеми сцени на саморазправа помежду си, нарежда се на населението, че всички пътуящи са длъжни да се движат в десната страна на пътя, безразлично каква посока държат.

На нарушителите да се съставят актове и бъдат глобявани по чл. 475 от Н.З.

Враца, 1929 г.

Да се изплати сумата 40 лв. за възнаграждение на Панко Касъмов, да изкарва денно време общинския пърч да се разхожда и на паша за до Гергьовден.

с. Баница, 1930 г.

В много полицейски управления и участъци, има условия за развъждане на зайци и пчели, което ще е от полза за изхранване на стражата. Дирекцията на полицията нарежда да се обзаведаат такива развъдници.

Враца, 1942 г.

ГЛОБИ

Глоба 50 лв. на железара Иван Гъжварски, задето е скитал тая нощ по седенки, като е нарушавал нощната тишина след 11 часа със свирене на хармоника, въпреки заповедта ми под № 59 и на основание чл. 55 от закона за селските общини.

с. Баница, 1923 г.

Назначава се комисия да разследва жалбата на Иванчо Симионов от с. Баница срещу Никола Монов, който отсекъ една круша, от която той владеел половината.

с. Баница, 1924 г.

ОБЯВИ И РЕКЛАМИ

Голѣма изненада за МАРТА!
 НОВИ И НАЙ-РАЗНООБРАЗНИ
МАРТЕНИЦИ
 съ различни значения — за млади и стари, отъ тай-ху-
 бави копирни и на ниски цени ще намерите саъ о въ
 книжарница Н. Д. ИОЦЕВЪ & С-не о. о. д-во — Орѣхово

При Владко и Гошо
 има всичко

Салъ при Владко и при Гошо
 Днесъ е келепир!
 Тамъ какво душа ти иска,
 Всичко се намира.

Мартенички мили кичатъ
 Тѣхната вигрина;
 Евтиня и цѣстродрѣтти,
 Отъ чиста коприна.
 Тѣзи мартенички само
 За стари и млади
 Носятъ щастие голѣмо,
 Любовни награди!

Ново! Ново!

Най-новото и най-важното за
 града е, че въ книжарница

= ЕДЕЛВАНСЪ =

при Владко и Гошо

има най-хубавитѣ

Картички и Мартеници
за Баба Марта

Канцеларски артикули,
 Училищни тоже.
 Та въвъ „Еделвайсъ“ що нѣма
 Ахъ милички Боже! . . .

Човѣкъ само катъ погледа
 Стокитѣ какви са, —
 Трайни евтини и фини —
 Просто да се слиса!

Салъ въвъ „Еделвайсъ“ помнете
 При дветѣ момчета,
 Евтиния е голѣма,
 Тамъ е днесъ късмета!

Отъ галерии различни
 Картички чудесни;
 Грамофони отъ фабрики
 Въвъ цѣлъ свѣтъ известни.
 Плочи всѣвъкакви, съсъ пѣсци,
 Ари отлични.
 Глобуси и абажури
 На цѣни прилични.

ИСКАЙТЕ БЕЗПЛАТНИ УЛТРАВАННИ
Д-во ИЕРУСАЛИМЪ
 ХРАМЪ ГОСПОДЕНЪ
 СОФІЯ УЛ. ВЕСЛЕЦЪ 38
 УРЕЖДА ВЕЛИКДЕНСКИ
 НАЙ-ЕВТИНИ ПЪТУВАНИЯ
 ЗА ХАДЖИЛКА И АЛЕКСАНДРИЯ

ВРАТЦА ВЧЕРА

Старателно изтупнал архивите ВЕСЕЛА ПЕЛОВА

Излиза
 благодарение
 на вестник
 „ВРАЦА ДНЕС“

Top
 Design
 Предпечатна
 подготовка
 Калин МЛАДЕНОВ